

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **V., s.r.o.** so sídlom v K., IČO: X. *zastúpeného JUDr. E. K., advokátom*, so sídlom v K., proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, so sídlom v Banskej Bystrici, Nová 13, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/223/164-12699/2009/990057-r zo dňa 5.2.2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/24/2009 - 57 zo dňa 4.11.2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/24/2009 - 57 zo dňa 4.11.2009 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti v záhlaví označeného rozhodnutia žalovaného, potvrdzujúceho prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Košice I č. 695/231/78731/2008/Dub zo dňa 30.9.2008, ktorým podľa § 15 ods. 14 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“) nebol žalobcovi priznaný nadmerný odpočet uvedený v daňovom priznaní žalobcu na daň z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie apríl 2007 v sume 50.114,86 eura a bola uložená vlastná daňová povinnosť v sume 5.587,20 eura. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení rozsudku konštatoval, že na základe kúpnej zmluvy zo dňa 15.1.2007 uzatvorenej podľa § 409 a nasl. Obchodného zákonníka žalobca kúpil od predávajúceho T., s.r.o. B. rýdze zlato Au, rýdzosť 999.9/1000, pričom kúpna cena a jej splatnosť bola stanovená v článku IV bod 1 uvedenej zmluvy.

Poukázal na to, že faktúry T., s.r.o. B. zo dňa 14.5.2007, 21.5.2007, 30.4.2007 a 5.4.2007 za dodávku rýdzeho zlata pre žalobcu ako odberateľa obsahovali údaje o dani z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“), a že zdaniteľné plnenie sa pri nákupe a pri predaji firmou T., s.r.o. uskutočnilo. Konštatoval, že uskutočnené obchody u všetkých obchodných partnerov vymenovaných v preskúmanom rozhodnutí žalovaného súviseli s nákupom a predajom investičného zlata za účelom dosiahnutia zisku, čo potvrdili zápisnice príslušných daňových úradov pri vykonávaní daňovej kontroly resp. šetrení o spôsobe nadobudnutia dodaného investičného zlata. Citujúc ustanovenia § 67 ods. 1 písm. a/, ods. 3, ods. 4 a § 49 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“) krajský súd konštatoval, že správca dane v konkrétnom prípade postupoval v súlade s § 67 ods. 1 a 3 zákona o DPH, keďže nebolo v konaní preukázané, že by niektorá z vyššie uvedených obchodných spoločností bola výrobcom zlata resp. konečným používateľom zlata ako polotovaru na výrobu výrobkov, pričom však jediným výrobcom bola zahraničná firma A., sídliaca údajne vo Švajčiarsku, ktorej bližšiu špecifikáciu obchodní partneri neuviedli. Poukázal na to, že dodávka investičného zlata je od dane oslobodená, dodávateľovi T., s.r.o. nevznikla daňová povinnosť, ale vznikla mu daňová povinnosť odviesť daň z dôvodu jej uvedenia na faktúrach podľa § 71 ods. 6 zákona o DPH. Z vyššie uvedených dôvodov podľa názoru krajského súdu žalobcovi nevznikol nárok na odpočet dane podľa § 49 ods. 1 zákona o DPH s poukazom na § 67 ods. 1 a 3 zákona o DPH. Krajský súd odôvodnil neuznanie námietok žalobcu, ktoré v konečnom dôsledku vyústili k stanovisku, že sa nejednalo o nákup a dodávku investičného zlata podľa § 67 ods. 1 zákona o DPH, pretože zlaté tehly, ktoré nakupoval žalobca, nemali hmotnosť, ktorú by akceptoval trh drahých kovov. Poukázal na bod 8 Smernice Asociácie Londýnskej burzy drahých kovov pre dodávku kvalitných zlatých a strieborných tehál, z ktorého vyplýva odporúčaný rozmer zlatej tehly. Ďalej uviedol, že kapitola VII – osobitné režimy (článok 26b a 26c Smernice 77/388/EHS/Nariadenia Rady/ES/č.1777/2005 zo dňa 17.10.2005 o vykonávacích opatreniach Smernice 77/388/EHS o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty v článku 19 bod 1. uvádza, že „hmotnosti akceptované na trhoch s drahými kovmi“ na ktoré odkazuje v článku 26b v časti A pododseku bodu i Smernice 77/388/EHS pokrývajú prinajmenšom jednotky a obchodované hmotnosti, ktoré sa nachádzajú v prílohe II k tomuto nariadeniu. Poukázal na to, že v jednotlivých faktúrach dodávateľa T., s.r.o. B. je uvedené iba celkové množstvo dodaného tovaru s cenou podľa zmluvy plus 19% DPH, pričom však rozmery tehál nevyplývali ani z odovzdávacieho protokolu. Krajský súd však súhlasil s námietkou žalobcu ohľadne zmeny výkladu ustanovenia § 67 ods. 1 a 3 zákona o DPH správcom dane v súvislosti s rozhodnutím Daňového úradu v Sabinove č. 725/230/15732/07/Ada2 zo dňa 25.7.2007, ktoré však sa stalo právoplatným a nebolo predmetom tohto prieskumu. Dospel k záveru, že správny orgán posúdil dodávku investičného zlata daňového subjektu T., s.r.o.

pre žalobcu ako odberateľa v súlade s § 67 ods. 1 a 3, a § 49 ods. 1 zákona o DPH, a preto sa stotožnil s právnym záverom uvedeným v napadnutom rozhodnutí s odchýlkou, pokiaľ ide o jeho interpretáciu obsiahnutú vo vyjadrení 2.6.2009 v súvislosti s daňovou kontrolou vykonanou u daňového subjektu T., s.r.o. Výrok o trovách konania odôvodnil poukazom na § 250k ods. 1 vetu prvú O.s.p., podľa ktorého žalobcovi nepriznal náhradu trov konania pre jeho neúspech v konaní.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zmenil a zrušil rozhodnutie žalovaného a rozhodol o trovách konania, majúc za to, že vec bola po právnej a skutkovej stránke posúdená nesprávne a rozsudok nie je v súlade so zákonom. Namietal tvrdenie súdu, že postupoval podľa § 250j ods. 1 O.s.p. a preskúmal rozhodnutie žalovaného a jeho postup v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, ktoré podľa jeho názoru nezodpovedá skutočnosti, pretože ak žalobca v žalobe uvádza, že žalovaný sa len veľmi vágne a formálne vysporiadal s námietkami žalobcu k postupu správcu dane v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, tak z napadnutého rozsudku vyplýva, že súd sa s touto zásadnou námietkou nevysporiadal vôbec. V rozsahu žalobnej námietky v článku 2 žaloby namietajúcej porušenie princípu právneho štátu, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je princíp právnej istoty, poukázal na to, že napriek záveru súdu o zmene výkladu zákona sa súd vôbec nezaoberal ťažiskovým konštatovaním žalobcu, že k zmene výkladu § 67 zákona o DPH nedošlo v dôsledku náhlej resp. neočakávanej zmeny zákona, ale bez akejkoľvek jeho zmeny len v dôsledku podstatnej zmeny výkladu zákona a názoru daňových orgánov na jeho aplikáciu, čo je absolútne nezlučiteľné s princípmi právneho štátu. Uviedol, že v článku 3 žaloby poukázal na Smernicu Rady ES č. 98/80/ES, ktorou bol zavedený osobitný systém pre investičné zlato, z obsahu ktorej vyplýva, že možnosť použitia zlata na priemyselné a investičné účely si vyžaduje, aby prevádzkovatelia mali možnosť voľby normálneho zdanenia tam, kde ich činnosť spočíva alebo vo výrobe investičného zlata alebo v premene akéhokoľvek zlata na investičné zlato alebo vo veľkoobchode s takýmto zlatom, keď v normálnom obchode dodávajú zlato pre priemyselné účely, namietajúc, že jednostranný a zúžený výklad právnej úpravy popri jej závažných legislatívnych nedostatkoch je v zásade v rozpore so zámermi smerníc EU, pretože v podstate vylučuje deklarovanú možnosť voľby zdanenia zlata určeného na priemyselné účely, ktorých obsahom je aj veľkoobchod s takýmto zlatom, pričom ani touto zásadnou otázkou sa súd vôbec nezaoberal. Namietal, že krajský súd sa len veľmi formálne vyrovnal s námietkou žalobcu, že aj keď podľa Nariadenia Rady ES č. 177/2005 trh formálne akceptuje zlaté tehly o hmotnosti 1 kg, reálne trh s drahými kovmi zlaté tehly o hmotnosti 1 kg neakceptuje. V ustanovení § 67 ods. 1 písm. a/ zákona o DPH sa neuvádza, že ide o hmotnosti, ktoré sú uvedené v prílohe II Nariadenia ES č. 1777/2005, ale

sa výslovne uvádza, že musí ísť o hmotnosti, ktoré akceptuje trh drahých kovov. Zdôraznil, že Smernica Asociácie Londýnskej burzy drahých kovov predstavuje dôkaz, že ak by sa aj preukázalo, že žalobca nakupoval zlaté tehly požadovaných parametrov a ak by sa aj preukázalo, že mali hmotnosť 1 kg, trh s drahými kovmi by ich neakceptoval. Vychádzajúc z ustanovenia § 29 ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb., podľa ktorého je správca dane povinný dbať, aby skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti boli zistené čo najúplnejšie, mal žalobca za to, že ak daňové orgány tvrdia, že išlo o dodávky investičného zlata, ktoré sú podľa ustanovenia § 67 ods. 1 zákona o DPH oslobodené od dane, potom k tomuto tvrdeniu nesú aj dôkazné bremeno. Nepostačuje, aby len tvrdili splnenie zákonom stanovených podmienok pre uplatnenie oslobodenia od dane, ale musia existenciu týchto podmienok jednoznačne preukázať. Poukázal na to, že napriek sprísneným podmienkam pre DPH v danom prípade daňové orgány pre účely oslobodenia od dane bezvýhradne akceptovali faktúry vyhotovené v reťazci dodávateľov a záverom, že sa jedná o dodanie investičného zlata v požadovanej forme (tehál, ktoré spĺňali špecifické požiadavky trhu drahých kovov), postačovalo vyjadrenie žalobcu, že zlato malo formu tehál. Konštatoval, že daňové orgány dospeli k jednoznačnému záveru, že sa jedná o investičné zlato, aj napriek tomu, že na faktúrach bolo uvedené iba celkové množstvo dodaného zlata v gramoch, údaj rýdze zlato Au, rýdzosť 999.9/1000, žalobca (zrejme má byť správne žalovaný) rýdzosť zlata nepreveroval, rozmery tehál nevyplývali ani z odovzdávacieho protokolu, výrobcom bola zahraničná firma A., sídliaca údajne vo Švajčiarsku a jej bližšiu identifikáciu obchodní partneri neuviedli. Podľa názoru žalobcu bolo povinnosťou správcu dane v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb. zistiť presne a úplne skutočný stav veci, za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie a v ňom vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, namietal však, že správca dane takto nepostupoval, skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti neboli zistené čo najúplnejšie, a preto záver prijatý správcom dane a žalovaným, že sa jedná o dodanie investičného zlata podľa ustanovenia § 67 ods. 1 zákona o DPH považoval za predčasný a nepotvrdený.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Nesúhlasil s dôvodmi žalobcu uvedenými v jeho odvolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s §§ 212 a nasl.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 246c ods. 2 O.s.p. v spojení

s § 214 ods. 2, a dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené podmienky pre potvrdenie alebo zmenu napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a vrátenia veci mu na ďalšie konanie, ktorým rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým správca dane daňovému subjektu - žalobcovi podľa § 15 ods. 14 zákona č. 511/1992 Zb. nepriznal nadmerný odpočet za zdaňovacie obdobie apríl 2007 a určil mu vlastnú daňovú povinnosť, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa a konanie im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím žalovaný správny orgán rozhodoval s konečnou platnosťou o nepriznaní nadmerného odpočtu žalobcovi podľa § 15 ods. 14 zákona č. 511/1992 Zb. a určení jeho daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie júl 2007.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmvajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250d ods. 1 O.s.p. predseda senátu vyžiada spisy žalovaného správneho orgánu, ktorý je povinný bez meškania ich predložiť spolu so spismi správneho orgánu prvého stupňa.

Pre súd je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia; súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 veta prvá, ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo súd pri preskúmvaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu preskúmava zákonnosť rozhodnutia a postupu nielen so zreteľom na hmotné právo, ale posudzuje zákonnosť rozhodnutia a postupu aj vzhľadom k tomu, či správny orgán postupoval v konaní v súlade s procesnými predpismi a v rámci súdneho prieskumu prihliada k tým procesným vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Za účelom vykonania súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu si súd vyžiada administratívny spis, ktorý je povinný žalovaný správny orgán súdu predložiť. Ak nedôjde k vybaveniu žaloby spôsobom uvedeným v § 250d ods. 2, 3 O.s.p., výsledkom súdneho prieskumu je rozhodnutie súdu rozsudkom tak, že žalobu zamietne alebo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie (§ 250j ods. 1, 2, 3 O.s.p.).

Povinnosťou súdu je rozsudok odôvodniť v súlade s § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 157 ods. 2, tak, aby jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom bolo zrejmé, z akých podkladov súd pri svojom rozhodovaní vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôvodov, stručne, jasne a výstižne vysvetlil, akými úvahami sa riadil pri hodnotení skutkových a právnych okolností namietaných v žalobe a zodpovedal na najdôležitejšie namietané otázky, resp. hmotnoprávne alebo procesné pochybenia správneho orgánu, ktoré žalobca namietal v žalobe.

Odvolačný súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa náležite nepostupoval v intenciách citovaných právnych noriem, keď z napadnutého rozsudku krajského súdu nevyplýva, v akom rozsahu súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a postup mu predchádzajúci, keďže v odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd náležite nevyhodnotil, či a z akých dôvodov nepovažoval za dôvodné žalobné námietky žalobcu uvedené v žalobe, na ktorú skutočnosť poukazuje žalobca aj vo svojom odvolaní proti rozsudku krajského súdu, ktorá skutočnosť spôsobuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku.

Z obsahu predloženého spisu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril pripojený administratívny spisový materiál, odvolací súd zistil, že žalobca žalobou podanou na Krajský súd v Košiciach dňa 12.3.2009 sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu – Daňové riaditeľstvo SR č. I/223/164-12699/2009/990057-r zo dňa 5.2.2009 a žiadal, aby súd napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd si vyžiadal spisový materiál žalovaného správneho orgánu. Z predloženého administratívneho spisu vyplýva, že žalovaný súdu predložil originál spisového materiálu. Žalobca v žalobe opísal skutkový stav veci a tvrdil, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov a je nezákonné a týmto rozhodnutím bol ukrátený na svojich právach. Považoval za potrebné zodpovedať otázku, prečo daňové úrady až do vydania pracovnej pomôcky Daňového riaditeľstva SR č. 14/03/2008 napriek osobitnej úprave uplatňovania dane pri investičnom zlate v ustanovení § 67 zákona o DPH nenamietali predaj zlata, ktoré formálne spĺňalo podmienky investičného zlata podľa § 67 ods. 1 písm. a) citovaného zákona v cenách vrátane DPH a nenamietali odpočítanie dane z nákupu uvedeného zlata. Namietal, že miera právnej neistoty vyvolaná vydaním predmetnej pracovnej pomôcky založená na rozdielnej aplikácii právneho predpisu s prihliadnutím na jej právny účinok je natoľko vysoká, že nie je zlučiteľná s princípom právnej istoty, teda ani s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Mal za to, že ak je možné ustanovenie § 67 zákona o DPH bez jeho legislatívnej zmeny interpretovať raz tak, že dodanie takého zlata s daňou a odpočítanie dane z nákupu takého zlata bolo v súlade so zákonom a neskôr tak, že rovnaký postup nie je v súlade so zákonom, potom takáto právna norma je neurčitá, nejasná a nezrozumiteľná. Uviedol, že zo spisu vyplýva, že k zmene výkladu ustanovenia § 67 zákona o DPH nedošlo v dôsledku náhlej, resp. neočakávanej zmeny zákona, ale len v dôsledku podstatnej zmeny výkladu zákona a názoru daňových orgánov na jeho aplikáciu, namietajúc, že takýto postup je nezlučiteľný s princípom právnej istoty. Ďalej namietal, že žalovaný sa s argumentáciou žalobcu ohľadom aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie vysporiadal len tým, že poukazuje na podmienky ich aplikácie v právnom poriadku SR považujúc za smerodajnú úpravu

v ustanovení § 67 zákona o DPH. Mal za to, že jednostranný a zúžený výklad právnej úpravy popri jej závažných legislatívnych nedostatkoch je v zásade v rozpore so zámermi Smerníc EÚ, pretože vylučuje deklarovanú možnosť voľby zdanenia zlata určeného na priemyselné účely, ktorých obsahom je aj veľkoobchod s takýmto zlatom. Bol preto toho názoru, že pri interpretácii ustanovenia § 67 zákona o DPH je nutné odchyliť sa aj od textu na prvý pohľad jednoznačného a namiesto doslovného výkladu zvoliť výklad konformný s účelom a zmyslom zákona a so zreteľom na relevantné právne princípy Slovenskej republiky a smerníc EÚ.

Žalobca v odvolaní podanom proti rozsudku krajského súdu vytýkal súdu prvého stupňa, že sa s jeho zásadnou a nosnou námietkou nevysporiadal vôbec. Ďalej v žalobe namietal, že žalovaný správny orgán sa náležite nevysporiadal s námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní vrátane údajov, ktoré ako odvolateľ uviedol v doplnkoch odvolania, majúce za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného pre nedostatok dôvodov. Žalobca v odvolaní proti rozsudku krajského súdu vytýkal súdu prvého stupňa, že nedal presvedčivú odpoveď ani na jednu otázku ním nastolenú, ktorá má podstatný význam pre vec, s poukazom na § 157 ods. 2 O.s.p.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd v danej veci po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a ním predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa nepostupoval v súlade s právnymi normami citovanými vyššie, keď náležite sa nevysporiadal s námietkami žalobcu vznesenými v žalobe, ktorá skutočnosť má za následok nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku.

Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze č. sp. zn. III. ÚS 36/2010 konštatoval, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu; jedným z týchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdov svoje rozhodnutia odôvodniť (§ 157 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), spôsobom zakotveným v ustanovení § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Z odôvodnenia totiž musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

Porušením práva na spravodlivý proces môže byť aj situácia, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ale súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil.

Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na riadny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť [§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p., m. m. I. ÚS 243/07], pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) teda musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

Súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 114/08). Súd musí súčasne vychádzať z toho, že je povinný poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.), na ktorú skutočnosť poukazuje aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre (napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30).

Z uvedených dôvodov sa odvolaciemu súdu javí výklad, ktorý urobil súd prvého stupňa v danej veci, s poukazom na uvedené skutočnosti, ako jednostranný a formalistický výklad, a teda ako zjavne neodôvodnený a tým aj nesúladný s právami podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, keďže

z napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa nevyplýva, ako súd postupoval pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu na základe žaloby, keď v odôvodnení rozsudku vo veci samej nedal jednoznačnú odpoveď na zásadné námietky žalobcu uvedené v žalobe proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného správneho orgánu. Odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu vzhľadom na uvedené takéto závery podľa názoru odvolacieho súdu neobsahuje a teda je nepresvedčivé a zjavne neodôvodnené, čo spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov.

Uvedené skutočnosti viedli odvolací súd k rozhodnutiu, ktorým napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní postupovať v intenciách názoru odvolacieho súdu a vo veci opäť rozhodnúť.

Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania nerozhodol. Povinnosťou súdu prvého stupňa bude v novom rozhodnutí podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 3 rozhodnúť opätovne aj o náhrade trov konania vrátane o náhrade trov odvolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 27. apríla 2011

JUDr. Jaroslava Fúrová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth